

2020-mi silaannarsuarmik mingutsitsineq

Silaannarsuarmik mingutsitsinermik nalunaarsuutit assersuutigalugu Kalaallit Nunaata nunat tamalaat akornanni mingutsitsinermik annikillisaanissamut anguniagassatut isumaqatigiissutaanut atorneqartarput. Nalunaarsuutit malilugit mingutsitsinerup ineriartornera malinnaavigineqartarpoq. Kalaallit Nunaat silaannaap pissusaanut EU-mi mingutsitsinermik annikillisaanissamut isumaqatigiissutaasimasumut peqataanngilaq. Taamaakkaluartoq ukiumoortumik silaannarsuarmik mingutsitsineq pillugu FN-imi Klima Konventionimut (UNFCCC) nalunaarusiortussaataavoq, drivhusgassinik mingutsitsinerup malinnaavigineqarnissaa tassani siunertaavoq.

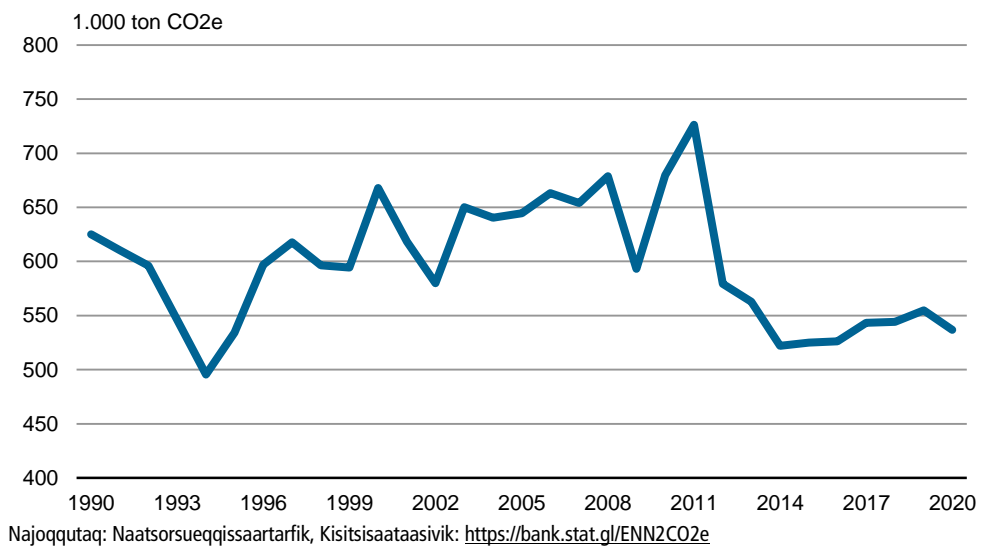
Drivhusgassinik mingutsitsinerup nalunaarsornerani nukissiuutinit allanillu CO₂-mik drivhusgassinillu allanik aniatitsineq nalunaarsoneqartarpoq, Kalaallit Nunaanit makku nalunaarutigineqartarput: metan CH₄, lattergas N₂O, hydroflour-karboner HFC aamma svovlhexaflourid SF₆. Taakku tamarmik CO₂-mut sanilliunneqarlutik naatsorsorneqartarput (CO₂-ækvivalent), uani saq-qummersitami mingutsitsinerit taakku CO₂e-mik taaneqartassapput.

2020-mi silaannarsuarmik mingutsitsineq CO₂e 576.690 tonsiusimavoq, tabel 2-mi tamanna takuneqarsinnaavoq. 1990-imut sanilliullugu 11,7 pct.-imik appasinneruvoq. Silaannarmik mingutsitsineq annerpaaq ikummatissanit nukissiuutinit atuinermesuuvoq.

Silaannarmik mingutsitsineq nukissiuutinit atuinermesooq

2020-mi silaannarmik drivhusgassinik mingutsitsineq nukissiuutinit atuinermesooq CO₂e 536.716 tonsiusimavoq, silaannarmik mingutsitsinerup 93,1 pct.-eralugu. 2019-imut sanilliullugu 3,3 pct.-imik appasinneruvoq. 1990-imut sanilliullugu 14,2 pct.-imik apparsimalluni. Drivhusgassi kuldioxid (CO₂) 532.913 tonsiusimavoq 2020-mi nukissiuutinit atuinermi mingutsitsinerup 99,3 pct.-erivaa.

Titartagaq 1. Nukissiuutinit atuinnermit drivhusgassimik silaannarsuarmik mingutsitsineq

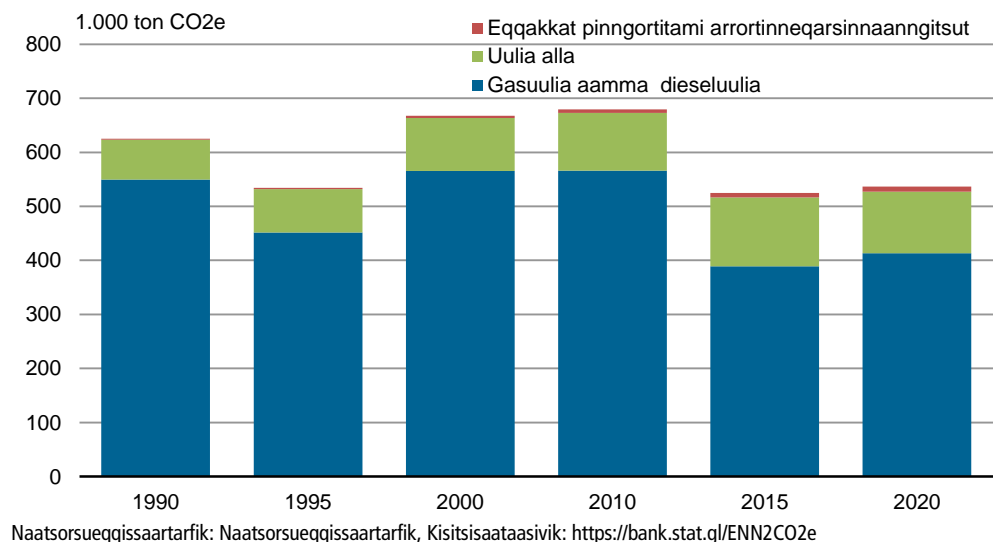

1990-ip kingorna nukissiuutit atorneqartartut allangorsimapput. Nukissiuutit piujuaannartut gasuuliamut ilaatigut taarsiullugit atorneqalersimapput.

Nukissiuutit atorneqartut allangornerisa kingunerisaanik silaannarsuarmik drivhusgassimik mingutsitsineq malunnartumik annikilliartorsimangilaq. Aningaasaqarneq ajunnginneruleraangat malunnartumik ikummatissanit piujuaannartunit nunap iluanit ikummatissat atorneqarnerulertarput.

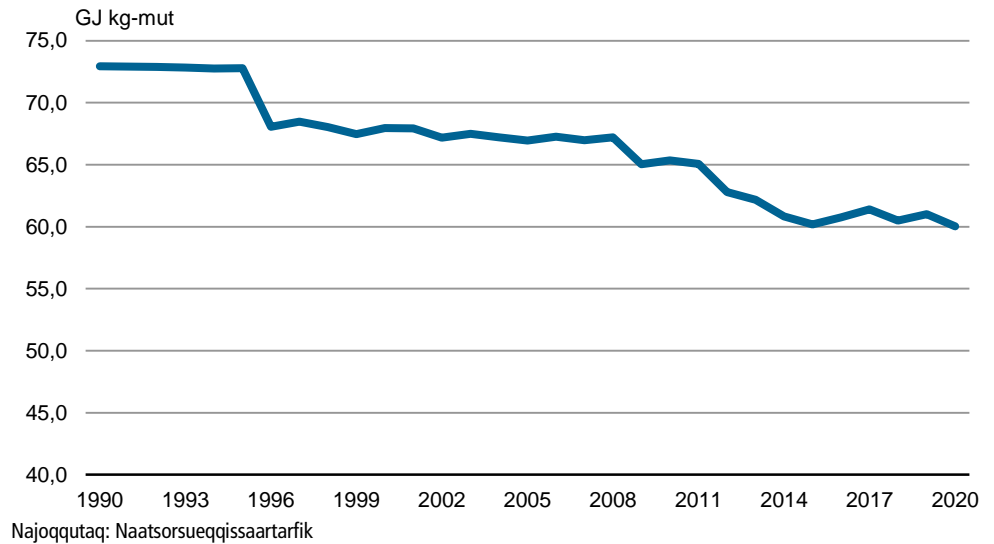
1989-imi eqqakkanit kissamik atuilernermit aamma 1993-imi erngup nukin-ganik atuilernermit nukimmik piujuaannartumik atuneq annertusiartuinna-vippoq. Piujuaannartumik atuinerup annertusiartuinnaarnerata ilaatigut kin-gunerisaanik, nukissiuutinik atuneq tamakkerlugu eqqarsaatigissagaani, silaannarsuarmik drivhusgassimik mingutsitsineq annertusiartorsimangilaq. 1990-imiit nukissiuutinik atuneq 4,3 pct.-imik annertusisimagaluartoq, nukissiuutinik atuinnermit silaannarsuarmik mingutsitsineq 14,2 pct.-imik anni-killisimavoq.

Titartagaq 2. Drivhusgassinik silaannarsuarmik mingutsitsinerit

Nunap iluanit ikummatissanik atuinerup annikillinera piujuaannartunit nukissiuutiniq atuinerulernerup kingunerisaanik atuinermit drivhusgassimik mingutsitsineq annikinnerulersimavoq. 2020-mi GJ-imut nukissiuutiniq atuineq tamakkerlugu 60 kg drivhusgassiusarsimavoq 1990-imi 73 kg-usarsimasoq. Nukimmik atuinermit GJ-imi ataatsimi mingutsitsineq 17,7 pct.-imik annikillisimavoq, tamanna titartakkami 3-mi takuneqarsinnaavoq.

Titartagaq 3. Nukimmik atuinermit GJ-imi drivhusgassimik mingutsitsineq

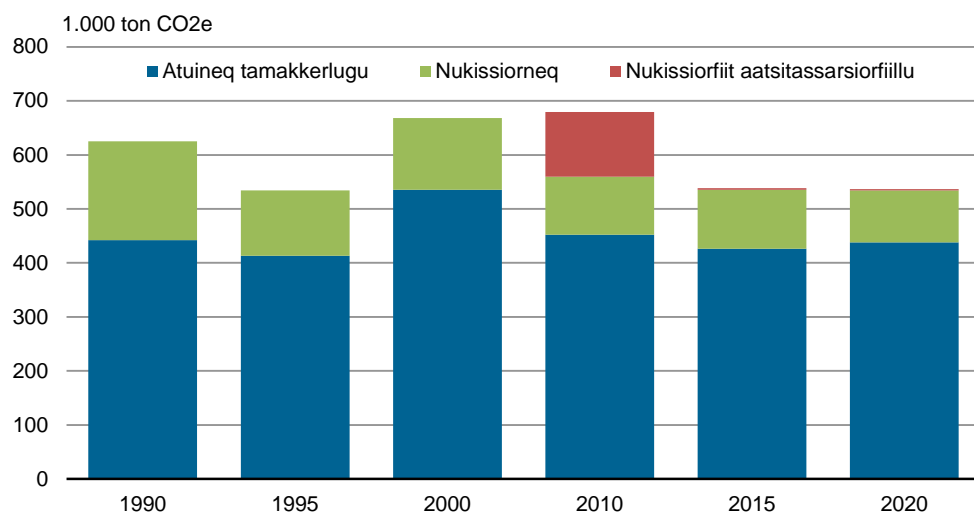

Nukissiuutit uani pingasunut immikkoortitaapput: *Nukissiorfiit aamma aatsitassarsiorfiit (Energisektoren)* (misissuinerit, aatsitassarsiornerit aamma aatsitassat suliarneqarnerat), *nukissiorneq (Konverteringssektoren)* (innaallagissiorneq aamma kissaliorneq) aamma *atuineq (Endeligt forbrug)* (assartuinermit ingerlassinermilu atuineq aamma angerlarsimaffinni suliffeqarfinnilu atuineq).

1990-imi nukissiuutinit atuinermit drivhusgassimik silaannarsuarmik mingutsitsineq CO₂e 625.203 tonsiusimavoq. *Kisitsit pineqartoq IPCC-mi mingutsitsinermut tunngaviusut aallaavigalugit, siusinnerusukkut saqqummersinneqarsimasuni kisitsisit iluarsineqarput.* Nukissiornermit silaannarsuarmik mingutsitsineq 182.907 tonsiusimavoq atuinermillu mingutsitsineq 442.297 tonsiusimalluni. 1990-imi nukissiuutinit aamma aatsitassarsiornerit silaannarsuarmik mingutsitsisoqarsimanngilaq.

2020-mi silaannarsuarmik drivhusgassimik mingutsitsineq CO₂e 523.716 tonsiusimavoq. Taakkunangga 96.309 tonsit nukissiornerminngaaneersuupput, 437.906 tonsit atuinermeersuullutik kiisalu 2.501 tonsit nukissiorfinningaaniit aamma aatsitassarsiornerinngaaneersuullutik. 1990-imiit 2020-mut innaallagamik aamma kissamik pilersuineq annertusingaatsiarsimagaluartoq, nukissiornermit mingutsitsineq CO₂e 86.597 tonsimik annikilliarisimavoq.

Titartagaq 4. Assigiinngitsuni drivhusgassimik mingutsitsineq tamakkiisoq

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, Kisitsisaataasivik <https://bank.stat.gl/ENN2CO2e>

Tabel 1.

Nukissiuutinit atuinernit drivhusgassimik silaannarsuarmik mingutsitsineq

	1990	2000	2005	2010	2015	2018	2019	2020
	Ton CO ₂ e							
Silaannarsuarmik mingutsitsineq								
tamakkerlugu	625 203	667 980	644 654	679 621	525 064	544 114	554 995	536 716
Ikummatissanit mingutsitsisut								
tunngavigalugit	625 203	667 980	644 654	679 621	525 064	544 114	554 995	536 716
Gasuulia aamma dieseluulia	549 424	565 566	549 648	566 040	388 873	400 124	385 548	413 198
Uulia alla	74 017	97 800	88 637	106 597	127 472	134 816	160 095	113 948
Eqqakkat, pinngortitami arrortinneqarsinnaasut	48	127	175	192	210	220	225	230
Eqqakkat, pinngortitami arrortinneqarsinnaanngitsut	1 714	4 487	6 194	6 793	8 510	8 953	9 127	9 340
Sumi mingutsitsineq tunngavigalugu	625 203	667 980	644 654	679 621	525 064	544 114	554 995	536 716
Nukissiorfiit aamma aatsitassarsiorfiit	0	0	254	120 140	2 893	1 948	2 251	2 501
Nukissiorneq	182 907	132 786	137 607	107 443	109 069	97 923	90 824	96 309
Atuisut sumi mingutsitsinerat								
tunngavigalugit	442 297	535 194	506 793	452 039	413 102	444 243	461 920	437 906
Assartuineq/angallassineq	97 185	107 177	113 329	109 883	105 414	114 289	128 448	93 342
Sanaartormik inuussutissarsiuutit	26 558	48 285	55 236	38 854	23 516	30 370	29 234	29 427
Niuernermik aamma kiffartuussineramik inuussutissarsiuutit	162 713	243 817	189 237	187 648	181 951	197 391	204 833	206 135
Angerlarsimaffiit	155 841	135 915	148 990	115 654	102 221	102 193	99 405	109 002

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, Kisisaataasivik <https://bank.stat.gl/ENN2CO2e>

Malugiuk: Silaannarsuarmik mingutsitsineq nukissiuutinit atuisimaneq tunngavigalugu naatsorsorneqartarpoq, nukissiornermi silaannarsuarmik mingutsitsineq nukissiornermut nalunaarsorneqartarpoq. Ikummatissat aalajangersimasut silaannarsuarmik mingutsitsisarnernik naatsorsueriaaseq atorlugu nukissiuutinit atuinneq ukununga naatsorsorneqartarpoq; CO₂, CH₄ aamma N₂O. CO₂ –mik naatsorsuineq quppernermi 7-imi takuneqarsinnaavoq. Nukiut piujuaannartut, taakkununga ilanngullugu eqqakkat pinngortitami arrortinneqarsinnaasut CO₂ –mik mingutsitsinngitsutut nalunaarutigineqartarput.

Tabel 2.

Drivhusgassimik mingutsitsineq tamakkerlugu, UNFCCC-imi nalunaarsuineq malillugu

	1990	2000	2005	2010	2015	2018	2019	2020
	Ton CO ₂ e							
Silaannarmik mingutsitsineq tamakkerlugu 1)	653 216	698 634	680 118	714 933	560 220	579 641	592 807	576 690
Atuinnermit mingutsitsineq tunngavigalugu	625 203	667 980	644 654	679 621	525 064	544 114	554 995	536 716
Nukissiorfiit, aatsitassarsiorfiit aamma nukissiorneq	182 907	132 786	137 861	227 582	111 962	99 871	93 075	98 810
Nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu	442 297	535 194	506 793	452 039	413 102	444 243	461 920	437 906
- Assartuineq/angallassineq	97 185	107 177	113 329	109 883	105 414	114 289	128 448	93 342
- Suliffissuit	26 558	48 285	55 236	38 854	23 516	30 370	29 234	29 427
- Niuernermik aamma kiffartuussinermik inuussutissarsiutit, angerlarsimaffiit il.il.	318 554	379 732	338 228	303 302	284 172	299 584	304 238	315 137
Suliffissuarni mingutsitsineq	515	2 569	7 027	8 187	10 589	10 687	12 126	13 768
- Atortut arrortitsisartut	515	562	1 284	898	814	911	886	746
- Suliarinneq	0	2 007	5 743	7 290	9 775	9 776	11 241	13 022
Nunalerinnermi mingutsitsineq	9 547	9 175	9 976	9 639	8 585	8 074	8 685	8 913
- Uumasut nerisaminnik arrortitsisamerat	7 627	6 714	7 272	7 067	6 091	6 306	6 177	6 274
- Uumasuutinit naggorissaaneq	1 055	1 020	1 079	1 049	893	927	907	922
- Narsaatit	865	1 441	1 626	1 522	1 601	841	1 601	1 717
Eqqagassat suliarinerinit mingutsitsineq	17 688	18 329	17 765	16 456	14 850	15 578	15 723	15 955
- Eqqakkanik inissiineq	4 551	5 205	5 077	4 905	4 798	4 754	4 744	4 736
- Ermup atukkap sinnera	7 154	7 169	7 181	5 984	4 246	4 926	5 047	5 250
- Eqqakkat allat	5 983	5 955	5 506	5 568	5 806	5 898	5 933	5 968
Orpipassuit nunaminertanillu allanik atuineq	262	582	695	1 030	1 132	1 188	1 277	1 339
- Orpipassuit	0	21	9	18	4	-5	-8	-11
- Nunaminertanik atuineq	262	561	686	1 012	1 127	1 192	1 285	1 350
Mingutsitsineq tamakkerlugu "Orpipassuit nunaminertanillu atuineq" ilanngunagu 2)	652 954	698 053	679 423	713 904	559 088	578 453	591 530	575 351

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ENN1EM1>

Malugiuk: Tabelimi takuneqarsinnaapput Kalaallit Nunaata drivhusgassimik mingutsitsinera aamma tigusinera apriliimi 2022-mi FN-imi Klima Konventionimut (UNFCCC)-mut nalunaarutigineqartut.

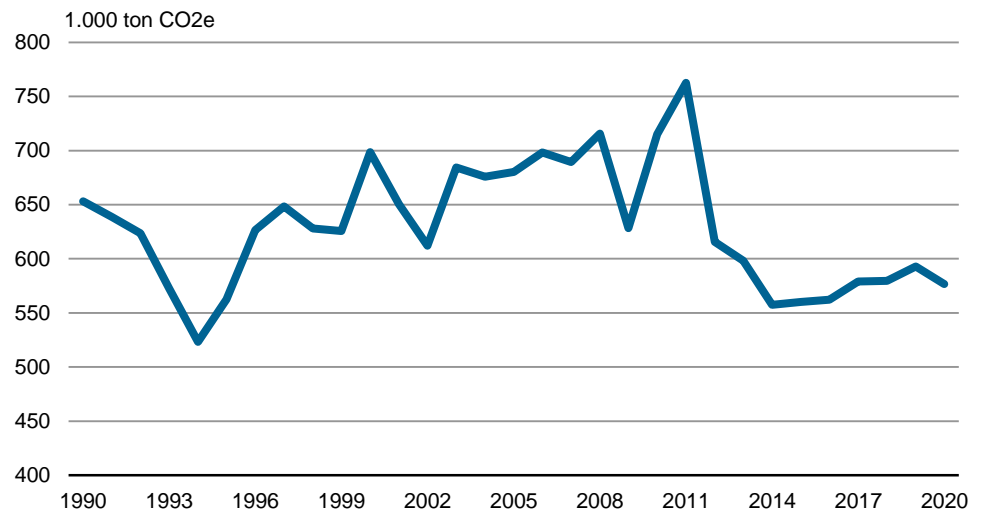
- 1) Silaannarsuarmik drivhusgassimik mingutsitsineq tamarmiisoq "Skov og arealanvendelse"-mit suleqataaffigineqartoq, CO₂-mik tigusineq silaannarsuarmik mingutsitsinerup akerlerivaa.
- 2) Silaannarsuarmik drivhusgassiuunngitsumik mingutsitsineq tamarmiisoq "Skov og arealanvendelse"-mit suleqataaffigineqartoq, taassuma ilaannaa silaannaap pissusaanik naatsorsuinnermut ilanngunneqarpoq Kyotoprotokollimut ilaasumut.

Drivhusgassimik mingutsitsineq tamakkerlugu, UNFCCC-imi nalunaarsuineq malillugu

Kalaallit Nunaanni nukissiuutinit atuinnermit, suliffissuarni suliaqarnernit, ar-rortitsinerni, nunalerinnermit, eqqagassalerinernit allaniillu silaannarsuarmik mingutsitsineq tamakkiisoq FN-imut Klima Konventionimut (UNFCCC) ukiu-mut ataasiarluni nalunaarutigineqartarpoq. Nalunarutigineqartartut tassaap-put drivhusgassit kuldioxid (CO₂), metan (CH₄) aamma lattergas (N₂O) sulif-fissuarnit drivhusgassit flourinik akullit HFC aamma SF₆. UNFCCC-mut nalu-naarutigineqartartut silaannarsuarmik drivhusgassimik mingutsitsineq tabel 2-mi takuneqarsinnaapput.

Titartakkami 5-imi takuneqarsinnaavoq drivhusgassimik silaannarsuarmik mingutsitsineq taakkununga ilanngullugit orpipassuarni aamma nunaminertani CO₂-p sunniutai. 2020-mi drivhusgassimik CO₂-mik silaannarsuarmik mingutsitsineq CO₂e 576.690-iusimavoq. 2019-imut sanilliullugu 2,7 pct.-imik appararneruvoq, 1990-imullu sanilliullugu 11,7 pct.-mik annikilleriar-nerulluni.

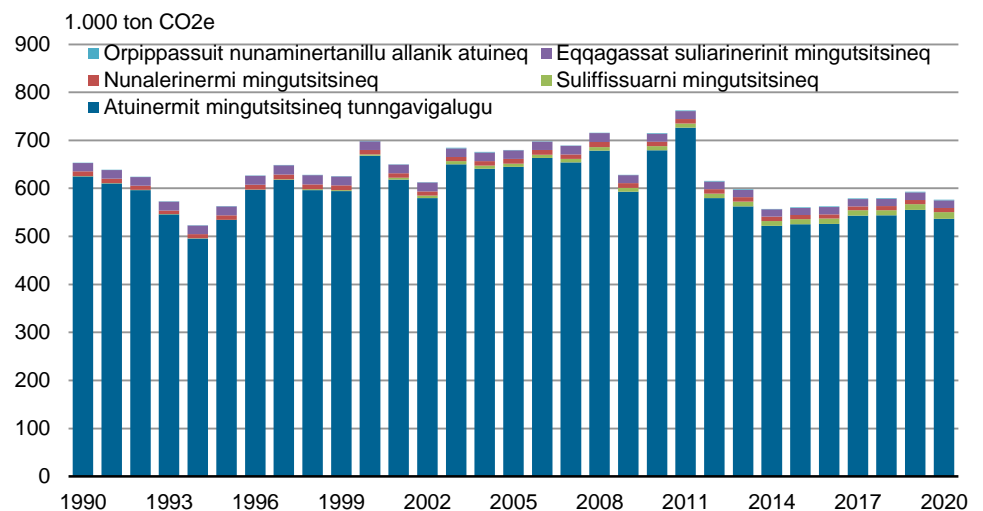
Titartagaq 5. Drivhusgassimik silaannarsuarmik mingutsitsineq tamakkerlugu, UNFCCC-mut nalunaarusiaq malillugu

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/END1EM1>

UNFCCC-mut nalunaarutigineqarpoq nukissiuutinit silaannarsuarmik mingutsitsineq drivhusgassinit mingutsitsinermit annertunerpaajusoq. 2020-mi silaannarsuarmik mingutsitsineq ima isikkoqarpoq: nukissiuutinit atuinermit 93,1 pct.-inik mingutsitsiffiuvoq, eqqagassalerinermi mingutsitsineq 2,8 pct.-iusoq, suliffissuarni suliaqarnermit allanilu mingutsitsineq 2,4 pct.-iuvoq, nunalerinermi mingutsitsineq 1,5 pct.-iusoq kiisalu orpipaassuarni nunami nertaniillu mingutsitsineq 0,2 pct.-iulluni.

Titartagaq 6. Drivhusgassinit silaannarsuarmik mingutsitsineq suminggaanniit mingutsitsisoqarnerseq tunngavigalugu

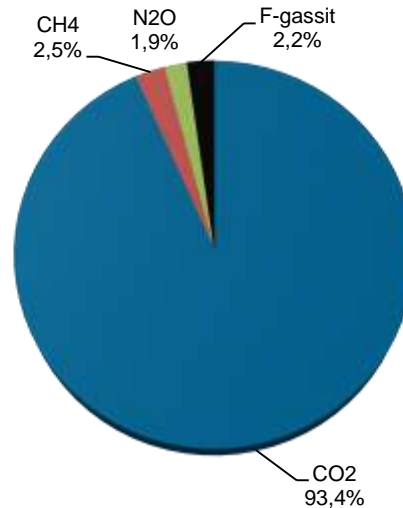

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ENN1EM1>

Drivhusgassit silaannarsuarmik mingutsitsinermit mingutsitsisut assigiinngitsuupput. Drivhusgassimik mingutsitsineq annerpaaq kuldioxidimeersuavoq (CO₂), 2020-mi 93,4 pct.-iulluni. Drivhusgassimik mingutsitsinerpaat tullerisimavaat Metan (CH₄) 2,5 pct.-iusimagami, tuliulluni suliffissuarni gassit atorpeqartartoq (f-gassit) 2,2 pct.-iulluni. Lattergassi (N₂O) mingutsitsisut 1,9 pct.-erisimavaat.

Nukissiuutitut ikummatissat CO₂-mik silaannarsuarmi mingutsitsinerpaajusimapput. Metanimik lattergasimillu mingutsitsinerpaajusimapput eqqagassalerinerit, nunalerineq aamma metanimik mingutsitseqataasimavoq.

Titartagaq 7. 2020-mi drivhusgassit silaannarsuarmik mingutsitsinerat

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ENN1EM1>

Periaaseq aamma naatsorsueriaaseq

Saqqummersitami uani 1990-imiit 2020-mut drivhusgassimik silaannarsuarmik mingutsitsineq eqqartorneqarpoq. Datat saqqummersitamut tunngavigineqartut Denmark's National Inventory Report 2020-mit nalunaarusiaameersuupput (kapitali 16-imi). Nalunaarusiaq 2022-mi apriliimi saqqummersinneqarpoq. Nalunaarusiami Kalaallit Nunaata nukissiuutinit, suliffissuani suliaqarnerni, nunalerinerni, eqqagassalerinerni il. il. drivhusgassinit silaannarsuarmik mingutsitsinera nalunaarutigineqarpoq. Nalunaarusiaq FN-imi Klima Konventionimut (UNFCCC)-mut ukiumut ataasiarluni nalunaarutigineqartarpoq. Nalunaarusiami drivhusgassit uku nalunaarutigineqartarput; kuldioxid (CO₂), metan (CH₄) aamma lattergas (N₂O) kiisalu suliffissuarnit drivhusgassit fluoritallit HFC aamma SF₆.

Brændværdi, vægtfylde og CO₂-indhold i 2020

	Vægtfylde ton/m ³	Brændværdi GJ/ton	CO ₂ -indhold kg/GJ
Diesel Fuel Arctic (DFA)	0,79	42,90	72,967
Fuelolie	0,96	40,65	77,400
Gas-/dieselolie	0,82	42,90	72,967
Flybenzin	0,71	43,80	70,000
Flaskegas	0,54	46,00	63,100
Motorbenzin	0,74	43,80	69,300
Petroleum / Jet A-1	0,80	43,50	71,900
Petroleum / Jet A-1 (Luffart)	0,80	43,50	71,500

Kilde: Vægtfylde (Polaroil). Brændværdi (Energistyrelsen og GS). Emissionsfaktor (IPCC Guidelines og GS).

Anm. For et komplet indblik i samtlige emissionsfaktorer henvises der til kapitel 16 i "Denmark's Greenhouse Gas Inventory Submission for 1990-2014" vedr. Grønland.

Naatsorsueriaaseq

1 kilo Joule	=	1.000 J
1 Mega Joule	=	1.000 kJ
1 Giga Joule	=	1.000 MJ
1 Tera Joule	=	1.000 GJ
1 Peta Joule	=	1.000 TJ
1 kWh	=	3,6 MJ
1 MWh	=	3,6 GJ
1 GWh	=	3,6 TJ

Ilisarnaatinut nassuiaatit

... Paasissutissat pigineqanngillat

.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinnaasulluunniit

. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut

0 Affaanit mikinerusut

- Nul

* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffiginniffissaq

Lene Baunbæk

E-mail: LEBA@stat.gl

Nukissiuuteqarneq

Naatsorsueqqissaartarfik - Grønlands
Statistik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

